

Ridderkerk/Veenendaal, 30 april 2021

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de heer drs. A. Slob
Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

cc. vaste commissie voor OCW van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Onderwerp:

Nationaal Programma Onderwijs

Geachte minister Slob,

De profielorganisaties [VGS](#) en [VBSO](#) hebben met belangstelling en waardering kennisgenomen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Mede namens onze leden danken wij u en uw collega, mevr. Van Engelshoven, dat er zo'n groot bedrag wordt vrijgemaakt.

Met het kabinet onderkennen wij de noodzaak van deze extra investering, gericht op herstel en ontwikkeling van het onderwijs, het inhalen en compenseren van vertragingen en voor extra ondersteuning van leerlingen.

Nu het NPO wordt uitgewerkt, vragen wij aandacht voor de volgende punten:

- Stel samen met het veld vast wat op hoofdlijnen de doelen van het NPO en de gewenste opbrengsten zijn.
- Geef besturen maximaal ruimte om de extra middelen naar eigen inzicht in te zetten, op een manier die past bij hun visie en scho(o)l(en).
- Wij begrijpen de voorkeur voor bewezen en goed onderbouwde interventies; tegelijk vragen wij u om de menukaart zo vorm te geven dat besturen ook kunnen experimenteren. Moedig creativiteit en innovatie aan, zodat we deze crisis ook kunnen benutten als kans om iets nieuws te leren.
- Van groot belang is inderdaad dat het NPO-budget effectief en efficiënt wordt ingezet; tegelijk weten we dat veel interventies in het onderwijs geen *meetbare*, maar wel *merkbare* opbrengsten hebben. Waardeer die ook.
- Bevorder dat de extra inzet op scholen als gevolg van het NPO zoveel mogelijk aansluit op beleid dat zij al hebben ingezet of voornemens zijn. Dat creëert synergie en versterkt ontwikkelingen en vernieuwingen die op scholen al in gang zijn gezet dan wel worden voorbereid.
- Kijk niet alleen naar achterstanden bij leerlingen op cognitief vlak en naar de ontwikkeling van hun (sociaal-emotionele en executieve) vaardigheden. Zorg dat er binnen de herstelprogramma's ook ruimte is voor persoons-, karakter- en gewetensvorming. Juist die vorming heeft tijdens de periode van afstandsonderwijs sterk onder druk gestaan: de coronacrisis stelt jongeren nadrukkelijk voor allerlei zingevingsvragen.
- De coronacrisis leidt niet alleen tot leerachterstanden, maar ook tot eenzaamheid onder jongeren en kan zelfs tot allerlei vormen van verslaving leiden. Dat vraagt om versterking van de jeugdhulp. Gemeenten hebben inmiddels de expertise in huis om scholen te ondersteunen in deze problematiek. Laat gemeenten die ook op korte termijn inzetten, bijvoorbeeld via de Lokale Educatieve Agenda of de Zorgadviesteams, of via arrangementen voor inclusiever/passend onderwijs.
- Houd rekening met de draagkracht en draaglast van het onderwijspersoneel. Velen zijn al overbelast; ook is er een groot tekort aan leerkrachten. Investeren in en aandacht voor (ondersteuning van) het personeel is daarom erg belangrijk.
- Houd de verantwoordingslast voor de extra inkomsten behapbaar, bijvoorbeeld door de verantwoording van de NPO-gelden zoveel mogelijk mee te nemen in de reguliere verantwoording.
- Geef scholen meer dan 2,5 jaar de tijd om verbeteringen in gang te zetten, zoals onder meer ook het Onderwijs OMT [aanbeveelt](#).

Tot slot pleiten we ervoor om *structureel* extra middelen vrij te maken om problemen in het onderwijs die ook tijdens de coronacrisis aan het licht zijn gekomen, aan te pakken. Ook de [Staat van het onderwijs 2021](#), [Tijd voor focus](#) en diverse andere publicaties onderstrepen de noodzaak daartoe – zie bijvoorbeeld het [IBO-rapport](#) over toekomstbestendige onderwijshuisvesting.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, consisting of several horizontal strokes and a vertical stroke on the right side.

P.W. Moens (bestuurder VGS)

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized initial 'A' and 'R' with a horizontal line through them.

A.R. Bronkhorst (bestuurder VBSO)